CUVIOSUL PAISIE AGHIORITUL DESPRE OAMENII SENSIBILI – CUVINTE DE MANGAIERE SI DE INTARIRE A NADEJDII

"Chiar daca *omul nesimtitor* va fi lovit cu toate lemnele, il va durea numai trupul. In timp ce ***acel sensibil si ravnitor*** **se raneste adanc si cu un cuvant si, simtind si greseala cea mai mica, o socoteste de multe ori ca un pacat foarte mare**; el **sufera chiar si o hemoragie duhovniceasca atunci cand oamenii nesimtitori vin fara de niciun discernamant sa-i curete o mica rana cu unghii salbatice**".

"Cei sensibili si afectivi, care pe toate le tin cu scumpatate, de obicei **sunt nedreptatiti de cei nesimtitori prin cedarile continue pe care ei le fac (acelora)** din dragoste; insa dragostea lui Dumnezeu se afla totdeauna cu ei. De multe ori **se nedreptatesc si ei insisi din exagerata lor sensibilitate, marindu-si micile lor pacate sau incarcandu-se cu pacate straine**, dar iarasi Dumnezeu ii indulceste cu bunatatea Sa paradisiaca, intarindu-i totodata si duhovniceste. **Cei care ranesc sau nedreptatesc pe oamenii sensibili launtric nu sunt oameni**".

"Unii sufera de egoism cand li se fac observatii. Insa **nu toti cei care sufera cand li se fac observatii au si egoism, ci multi din multa filotimie si mare sensibilitate isi maresc greselile lor si din pricina greutatii in plus ce o ridica (fiind sensibili) se incovoaie.** De aceea e necesar sa luam aminte la sufletele sensibile, care au multa filotimie, sa nu le nedreptatim (socotind ca ar avea chipurile mult egoism), ca *sa nu le ranim si sa le facem netrebnice*".

"**Pe cel orfan**, mai ales de mama, **chiar arici de ar fi, trebuie sa-l imbratisam cu durere si dragoste fierbinte, ca mai intai sa se incalzeasca si sa prinda curaj**, pentru ca mai apoi sa-si deschida si el inima sa".

"Ucenicul, mai ales la inceput, are nevoie de mare afectiune pentru a nu creste dezavantajat, deoarece **multi copii in lume au parinti, dar nu putini dintre ei, din pacate, fie ca au, fie ca n-au parinti, tot una le este, deoarece nu stiu ce inseamna afectiunea, ci numai nemultumirile**".

"*Pe cel foarte smerit si sensibil nu trebuie sa-l mustram cu asprime, deoarece se poate incarca cu mai multa greutate decat a gresit si e in primejdie sa se indoaie*".

"**Sufletul mare si gingas (sensibil) nu se foloseste de cercetarea minutioasa a pacatelor sale, pana ce se va intari duhovniceste, pentru ca vicleanul il lupta atunci cu sensibilitatea exagerata, ca sa-i creeze neliniste. Vicleanul nu merge contra noastra, ci potrivit cu apele noastre.** Adica incearca sa mareasca hohotele si mahnirea ca sa intrsiteze sufletul si sa-l inece cu neliniste".

"**Cei sensibili vor trebui sa fie foarte atenti la prihanirea de sine, pentru ca vicleanul incearca sa-i aduca la deznaddejde (prin sensibilitate exagerata).** Prihanirea de sine va trebui sa fie insotita tordeauna de nadejdea in

Dumnezeu. In cazul acesta, daca cineva simte neliniste va trebui sa inteleaga ca aghiuta si-a bagat coada sa”.

“Daca cel fara discernamant il mustra pe cel sensibil mult il raneste. Aceasta ar fi ca si cum un om salbatic ar lua o perie de sarma groasa si ar curati o mica urdoare de la ochiul unui prunc”.

“Diavolul nu merge contra. **Daca exista o pornire, impinge si el ca sa-l chinuiasca si sa-l insele pe om.** ***Pe cel sensibil, de pilda, il face suprasensibil***. Cand ai dispozitie sa faci metanii, te impinge si diavolul sa faci peste puterea ta – si daca puterile tale sunt limitate, iti creeaza o stare nervoasa, pentru ca nu-ti poti face ale tale, si in continuare *iti creeaza neliniste cu o deznadejde usoara la inceput*, dupa care urmeaza… Cand simtim neliniste nevoindu-ne, sa stim ca nu ne miscam in spatiul lui Dumnezeu. ***Dumnezeu nu e tiran ca sa ne sufoce***. Fiecare ***sa se nevoiasca cu marime de suflet, potrivit cu puterile lui,*** si sa cultive filotimia, ca sa-i sporeasca dragostea de Dumnezeu. Atunci va fi manat de filotimie si nevointa lui (adica multele metanii, multele postiri, etc.) nu vor fi nimic altceva, fara numai *exploziile dragostei sale* – si va inainta cu *noblete duhovniceasca*. Adica ***nu trebuie sa se nevoiasca cineva cu acrivie bolnavicioasa si sa se sufoce de neliniste luptandu-se cu gandurile, ci sa-si simplifice nevointa sa si sa nadajduiasca in Hristos***, iar nu in el insusi. Hristos este dragoste, bunatate si mangaiere, si niciodata nu sufoca, ci are din belsug oxigen duhovnicesc, mangaiere duhovniceasca. **Una este lucrarea duhovniceasca subtire si altceva este** ***acrivia bolnavicioasa, care inabusa cu nelinistea launtrica din pricina silirii exterioare fara discernamant, care sparge si capul cu durerile de cap***“.